

Intergenerationeel leren, een trend of iets van alle tijden?

DOOR JEANNETTE SCHONEWILLE

Iedere generatie heeft specifieke kennis en ervaring. Deze kennis en ervaring is waardevol voor onze samenleving. Het is onze bagage die we in de loop van de jaren hebben opgebouwd. Leren met elkaar, van elkaar en over elkaar om elkaar te leren begrijpen. De sleutel voor onze participatiesamenleving?

Samen in generaties

In het voorjaar van 2013 begon ik het project 'Intergenerationeel leren voor mensen met een beperking', een deelproject van het Europees programma Leven Lang Leren. In de overgang van een burgersamenleving naar een participatiesamenleving kan dit opkomend thema bijdragen aan het vinden van nieuwe wegen voor vraagstukken in onze samenleving. Dat generaties van elkaar leren is iets van alle tijden, denk aan het meester-gel systeem om het echte vakmanschap te ontwikkelen.

In onze huidige tijd is intergenerationeel leren een passend thema om mensen te verbinden en onderlinge relaties in onze samenleving vorm te geven. Voor mensen met een beperking geldt dat zij steeds vaker geïntegreerd werken en wonen in de samenleving met steeds minder speciale voorzieningen. Het is nog niet helemaal duidelijk wat dit betekent en er zijn nog heel veel vragen hoe dit vorm te geven.

Intergenerationeel leren is een vraagstuk van hoe je het leren zodanig kan organiseren dat de verschillende generaties zich verbonden voelen met elkaar en elkaar weten te vinden en het waarderen van ieders toegevoegde waarde. Daartoe hebben we oog voor synergie nodig; voor synergie is samenwerking nodig, en voor samenwerking is vertrouwen nodig (Van den Berg, 2006). Appreciative Inquiry kan als basisfilosofie en methodologie eraan bijdragen dat we nieuwe paden gaan bewandelen gericht op Intergenerationeel leren; door in dialoog te gaan in organisaties en daarmee ook in onze samenleving.

Intergenerationeel leren: ieder individu is van waarde en levert een essentiële bijdrage

We spreken van intergenerationeel leren als generaties van alle leeftijden samenwerken voor het verwerven van kennis en vaardigheden en waarde creëren door te leren met elkaar, van elkaar en over elkaar. Het woord 'inter' betekent immers 'tussen' en 'onderling'. Het gaat om interpersoonlijke kennisoverdracht tussen mensen, om de interactie tussen de verschillende leeftijdsgroepen en de meerwaarde die dat heeft. In gesprek beginnen groepen met verschillende achtergronden en leeftijden elkaar te begrijpen. Daarvoor is het belangrijk dat ze elkaar ontmoeten. Vanaf dat moment leren we begrijpen wat intergenerationeel leren is en dat we het nodig hebben. De uitdaging waar we voor staan is een intergenerationele samenleving te creëren waarin ieder individu een bijdrage levert. Het startpunt ben jezelf!

AI is leren in co-creatie en dialoog

Appreciative Inquiry kan dienen als hefboom om intergenerationeel leren vorm te geven. Daarvoor is nodig dat we constructionistisch werken. Het sociaal constructionisme is één van de belangrijkste basisprincipes van AI. Constructionistisch werken betekent teamwork, het volledig inzetten van de energie die er is en het potentieel. Mensen in beweging krijgen vanuit eigen kracht vanuit een generatieve benadering als focus. In de diversiteit in onze samenleving is er niet één oplossing, we hebben alle expertise nodig in diversiteit. Kortom, wij zijn diversiteit. In diversiteit kan het creëren van dialogen bijdragen om mensen te verbinden en met elkaar in gesprek te komen om samen betekenis te geven aan wat zij van elkaar kunnen leren; 'wie zijn we', 'wat zijn onze waarden' en 'wat kunnen we voor elkaar betekenen'. Het gaat over de onderlinge relatie, de interpersoonlijke relaties tussen mensen en groepen mensen. Intergenerationeel leren kan vorm krijgen in co-creatie door het vormen van leer gemeenschappen met AI als hefboom om consistentie over de diversiteit te bereiken van de leergebeurtenissen.

JEANNETTE SCHONEWILLE adviseert en begeleidt organisaties bij veranderingen en geeft training vanuit het waarde-rend perspectief Appreciative Inquiry(AI). Op landelijk niveau is zij betrokken bij het creëren van praktijkleernetwerken met organisaties in de Zorgsector. Haar drijfveer is mensen inspireren en motiveren voor de verandering vanuit eigen kracht en betrokkenheid. Zij heeft bestuurskunde gestudeerd met als afstudeerrichting Organisatie, Cultuur en Management. Zij heeft een aantal publicaties op haar naam staan over AI, medische veiligheid en waarde-rend auditen.

